

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA
VALSTYBINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS STIPRINIMO FONDAS**

**2018 M. VALSTYBINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS
STIPRINIMO FONDO TARYBOS
VEIKLOS ATASKAITA**

**VILNIUS
2019**

TURINYS

TURINYS	2
1. FONDO TARYBA IR FONDO ADMINISTRATORIUS	3
1.1. Fondo tarybos sudėtis	3
1.2. Fondo tarybos kompetencija	5
1.3. Fondo administratoriaus kompetencija	5
1.4. Fondo administravimo grupės veikla	7
2. FONDO TARYBOS PATVIRTINTOS 2018 METŲ REMIAMŲ VEIKLŲ SRITYS	7
2.1. Fondo lėšų paskirstymas	10
2.1.1. Fondo administravimo išlaidos	11
2.1.2. Lėšos, skirtos projektams finansuoti	12
3. PARAIŠKŲ ADMINISTRACINĖS IR EKSPERTINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS	13
3.1. Administracinės atitikties vertinimas	13
3.2. Ekspertinis vertinimas	14
4. FINANSUOTOS PARAIŠKOS	16
4.1. Finansuoti prevenciniai projektai	17
4.2. Finansuoti socialinės kampanijos projektai	18
4.3. Finansuoti mokslinių tyrimų projektai	18
5. 2017 metų finansuotų projektų ataskaita	19
Priedas Nr. 1	26
Priedas Nr. 2	30

1. FONDO TARYBA IR FONDO ADMINISTRATORIUS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimo Nr.1197 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo nuostatų ir Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo tarybos sudėties patvirtinimo“ 2 ir 5 punktais, Sveikatos apsaugos ministras sudarė ir patvirtino 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1528 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo tarybos sudarymo“ Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo tarybą (toliau – Fondo taryba). 2018 m. balandžio 9 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 357 papildyta Fondo taryba 3 nariais – visuomenės informavimo priemonės vienijančių organizacijų deleguotais atstovais.

2018 metais Fondo tarybos sudėtis buvo pakeista:

1. 2018 m. birželio 5 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.V-650.
2. 2018 m. lapkričio 29 d. Sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr.V-1368.

1.1. Fondo tarybos sudėtis

Fondo tarybą sudaro 14 narių:

1. Lietuvos savivaldybių asociacijos deleguotas 1 atstovas.
2. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos deleguotas 1 atstovas.
3. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos deleguoti 4 atstovai.
4. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos deleguotas 1 atstovas.
5. Nacionalinės sveikatos tarybos deleguotas 1 atstovas.
6. Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento deleguotas 1 atstovas.
7. Nacionalinių skėtinių nevyriausybinė organizacijų asociacijų deleguoti 2 atstovai.
8. Visuomenės informavimo priemonės vienijančių organizacijų deleguoti 3 atstovai.

---

*FONDO TARYBOS NARIAI YRA PASIRAŠĘ NEŠALIŠKUMO IR
KONFIDENCIALUMO DEKLARACIJAS*

Fondo tarybos nariai gali dalyvauti Fondo tarybos darbe tik pasirašę **nešališkumo** deklaraciją, kurioje pasižada objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamiesi lygiateisiškumo principu atlikti savo pareigas, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto ir, esant jo grėsmei, nedelsdami pranešti apie tai Fondo tarybos pirmininkui, nariams ir nusišalinti nuo pareigų atlikimo, ir **konfidencialumo** pasižadėjimą, kuriame pasižada atliekant pareigas Fondo taryboje gautą konfidencialią informaciją naudoti tik siekiant atlikti pareigas Fondo taryboje ir jos neskleisti, išskyrus Lietuvos Respublikos įstatymuose nustatytus atvejus.

*FONDO TARYBOS POSĖDŽIAI YRA VIEŠINAMI SVEIKATOS
APSAUGOS MINISTERIJOS INTERNETINIAME PUSLAPYJE*

Fondo tarybos sudėtis:

Eil. Nr.	Istaiga	Atstovas	Atstovavimo pradžia	Atstovavimo pabaiga	Keitimo priežastis
1.	Sveikatos apsaugos ministerija	Justina Januševičienė Odeta Vitkūnienė Rasa Kiūdytė	2015-12-29 2017-09-29 2018-11-29	2017-09-29 2018-11-29	Pasibaigus darbo santykiams SAM
2.	Sveikatos apsaugos ministerija	Jolanta Iždonienė Giedrė Maksimaitytė Rolanda Valintėlienė	2015-12-29 2017-01-18 2017-06-06	2017-01-18 2017-06-06	Narei atsisakius Pasibaigus darbo santykiams SAM
3.	Sveikatos apsaugos ministerija	Audrius Ščeponavičius	2015-12-29		
4.	Sveikatos apsaugos ministerija	Marius Strička Jelena Talačkienė	2017-01-18 2018-11-26	2018-11-26	
5.	Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas	Inga Juozapavičienė Gražina Belian	2015-12-29 2017-06-06	2017-05-15	Narei atsisakius
6.	Lietuvos savivaldybių asociacija	Artūras Margelis	2015-12-29		
7.	Nacionalinės sveikatos taryba	Laima Kaveckienė Algirdas Raslanas	2016-04-15 2017-11-07	2017-11-07	Pasibaigus NST kadencijai
8.	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Violeta Murauskienė	2015-12-29		
9.	Lietuvos pacientų organizacijų atstovų taryba	Ugnė Šakūnienė Šarūnas Narbutas (Fondo tarybos pirmininkas)	2015-12-29 2017-03-06	2017-03-06	Narei atsisakius
10.	Asociacija „Lietuvos neįgaliųjų forumas“	Henrika Varnienė (Fondo tarybos pirmininkės pavaduotoja)	2015-12-29		
11.	Švietimo ir mokslo ministerija	Žydronė Žukauskaitė Kasparienė Sigita Kemerienė	2015-12-29 2017-11-07	2017-11-07	Pasibaigus darbo santykiams ŠMM
12.	Interneto žiniasklaidos asociacija	Aistė Žilinskienė	2018-06-05		

13.	Nacionalinė rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacija	Ramunė Navickienė	2018-06-05		
14.	Lietuvos radijo ir televizijos asociacija	Regina Jaskelevičienė	2018-06-05		

Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1197 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo nuostatų ir Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo tarybos sudėties patvirtinimo“, 2 punkte nustatyta, kad Fondas nėra juridinis asmuo.

1.2. Fondo tarybos kompetencija

1. Tvirtina Fondo pajamų ir išlaidų sąmatą.
2. Kasmet iki einamųjų metų vasario 1 d. patvirtina Fondo lėšomis remiamų projektų sritis ir jų prioritetus.
3. Skelbia konkursus projektams atrinkti.
4. Nustato konkursų skelbimo ir vykdymo, taip pat finansavimo sutarčių su projektų vykdytojais sudarymo ir vykdymo tvarką.
5. Nustato projektų atrankos kriterijus, pagal kuriuos vertina pateiktus projektus, kviečia ekspertus vertinti projektų.
6. Priima sprendimus skirti arba neskirti Fondo lėšų pateiktiems projektams.
7. Nustato ekspertų parinkimo, jų veiklos, apmokėjimo už projektų vertinimą tvarką, projektus vertinančių ekspertų skaičių.
8. Fondo administratoriaus teikimu priima sprendimą nutraukti Fondo lėšų skyrimą projektui įgyvendinti, jeigu projekto vykdytojas pažeidžia finansavimo sutarčių su projektų vykdytojais sąlygas.
9. Rengia ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei Fondo veiklos metų ataskaitas.
10. Atlieka kitas su Fondo lėšų skirstymu ir naudojimu susijusias funkcijas.

1.3. Fondo administratoriaus kompetencija

- Vadovaujantis Nuostatų 2 punktu Fondo administratorė yra Sveikatos apsaugos ministerija:
1. Disponuoja Fondo lėšomis ir tvarko jas pagal Fondo tarybos priimtus sprendimus finansuoti projektus.
  2. Vykdo Fondo tarybos sprendimus.
  3. Parengia ir sudaro finansavimo sutartis su projektų vykdytojais, Fondo tarybai priėmus sprendimą skirti Fondo lėšų projektui įgyvendinti.
  4. Sudaro su ekspertais sutartis dėl projektų vertinimo.
  5. Kontroliuoja Fondo lėšų naudojimą, tikrina, ar tikslingai ir efektyviai naudojamos Fondo lėšos.
  6. Fondo tarybos nustatyta tvarka atlieka projektų įgyvendinimo priežiūrą, informuoja Fondo tarybą apie projektų vykdytojus, kurie nesilaiko finansavimo sutarčių su projektų vykdytojais sąlygų, ir teikia Fondo tarybai siūlymus nutraukti lėšų skyrimą projektui įgyvendinti.
  7. Sprendžia kitus su Fondo administravimu ir Fondo tarybos darbo organizavimu susijusius klausimus.

Vadovaujantis Nuostatų 13 punktu, Fondo tarybos veiklos forma yra posėdžiai, kurie visi yra protokoluojami ir talpinami internetiniame puslapyje adresu: <http://sam.lrv.lt/lt/darbo-grupes/valstybinis-visuomenes-sveikatos-stiprinimo-Fondas>. Posėdžiai vyksta Fondo tarybos pirmininko nustatytu laiku ne rečiau kaip kartą per metų ketvirtį.

2018 METAIS ĮVYKO 13 FONDO TARYBOS POSĖDŽIŲ

Posėdžio data	Priimti sprendimai
2018-01-04	Pateikta informacija apie 2017 m. Fondo lėšomis finansuojamų projektų sutarčių sudarymą. Pristatyta 2016 m. Fondo lėšomis finansuojamų projektų apžvalga. Diskutuota dėl 2018 m. Fondo prioritetų.
2018-01-15	Vyko susitikimas su žiniasklaidos atstovais, kurio metu buvo diskutuota dėl projektų finansavimo konkursų sąlygų tobulinimo. Aptarti 2018 m. Fondo prioritetai.
2018-01-18	Vyko susitikimas su nevyriausybinių organizacijų atstovais, kurio metu buvo diskutuota dėl projektų finansavimo konkursų sąlygų tobulinimo. Aptarti 2018 m. Fondo prioritetai.
2018-01-29	Patvirtinti 2018 m. Fondo prioritetai.
2018-02-13	Vyko susitikimas su organizacijų, galinčių atlikti mokslinius tyrimus, atstovais, kurio metu buvo diskutuota dėl projektų finansavimo konkursų sąlygų tobulinimo.
2018-03-08	Patvirtinta 2017 m. Fondo veiklos ataskaita. Patvirtinta patikslinta 2018 m. Fondo pajamų ir išlaidų sąmata. Svarstytas Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo projektas. Patvirtintos 2018 m. Fondo lėšomis finansuojamos priemonės.
2018-04-03	Diskutuota dėl Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo projekto tikslinimo, atsižvelgiant į nevyriausybinių organizacijų, žiniasklaidos atstovų ir organizacijų, galinčių atlikti mokslinius tyrimus, atstovų pateiktus pasiūlymus.
2018-04-09	Aptartas ir patvirtintas Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo projektas. Patvirtintas Fondo lėšų paskirstymas veikloms (prevenciniams projektams, moksliniams tyrimams ir socialinei kampanijai).
2018-05-02	Patvirtintas 2018 m. Fondo lėšomis finansuojamų prevencinių projektų, mokslinių tyrimų ir socialinės kampanijos projektų konkurso skelbimas, konkurso terminai.
2018-05-25	Patvirtintos ekspertų paslaugų viešojo pirkimo sąlygos.
2018-06-22	Pristatyti du nauji Fondo tarybos nariai: Ramunė Navickienė – Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos atstovė. Regina Jaskelvičienė – Lietuvos radijo ir televizijos asociacijos atstovė. Aistė Žilinskienė – Interneto žiniasklaidos asociacijos atstovė. Patvirtinti sąrašai: Paraiškų, atitinkančių administracinės atitikties reikalavimus sąrašas ir Paraiškų, neatitinkančių administracinės atitikties reikalavimus sąrašas.
2018-08-21	Vertintos Fondo skelbtam konkursui gautų projektų paraiškos.

	Paskirstytos 2018 m. Fondo lėšos.
2018-12-07	Pristatyti 2017 m. Fondo lėšomis finansuojamų projektų rezultatai. Pristatyti 2018 m. Fondo lėšomis finansuojamų projektų numatomos veiklos.

1.4. Fondo administravimo grupės veikla

Fondo administratoriaus funkcijoms vykdyti Sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-619 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo grupės sudarymo“ sudaryta Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo administravimo grupė. Fondo administravimo grupė pakeista 2017 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. V-1462 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2016 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. V-619 „Dėl Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo grupės sudarymo“ pakeitimo“.

Fondo administravimo grupė 2018 metais atliko:

1. Patikrino ir patvirtino 57 2017 m. Fondo lėšomis finansuotų projektų vykdytojų mokėjimo prašymus bei projektų veiklų įgyvendinimo ataskaitas, atliko projektų įgyvendinimo priežiūrą.
2. Atliko 2017 m. Fondo lėšomis paskelbto konkurso 216 paraiškų administracinės atitikties vertinimą.
3. Organizavo du viešuosius ekspertų paslaugų pirkimus.
4. Sudarė su ekspertais dvi sutartis dėl projektų vertinimo (viena sutartis sudaryta su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru, kita – Lietuvos komunikacijos asociacija).
5. Perdavė 198 paraiškas ekspertiniam vertinimui.
6. Raštu informavo 18 pareiškėjų, kurie neatitiko administracinės atitikties vertinimo.
7. Parengė ir sudarė 40 finansavimo sutarčių su 2018 m. Fondo lėšomis finansuojamų projektų vykdytojais.
8. Atliko nuolatinę kontrolę dėl Fondo lėšų naudojimo, tikrino, ar tikslingai ir efektyviai naudojamos Fondo lėšos.
9. Sprendė kitus su Fondo administravimu ir Fondo tarybos darbo organizavimu susijusius klausimus.

2. FONDO TARYBOS PATVIRTINTOS 2018 METŲ REMIAMŲ VEIKLŲ SRITYS

2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo taryba skelbė prevencinių projektų, socialinės reklamos projektų, mokslo tyrimų projektų finansavimo konkursą. Konkurso tikslas – stiprinti visuomenės sveikatą šiose prioritetinėse srityse:

- sveikos gyvensenos formavimo;
- visuomenės psichikos sveikatos gerinimo.

I PRIORITETAS. SVEIKOS GYVENSENOS FORMAVIMAS

1.1. Prevenciniai projektai (visiems projektams skiriama 24,7 proc. (657.050,00 Eur) 2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms skirtų lėšų). Maksimali

projektų įgyvendinimo trukmė 12 mėnesių nuo sutarties pasirašymo datos. Finansuojamos įrodymais grįstos įgūdžius kuriančios ar elgseną keičiančios veiklos.

1.1.1. Priemonė: Projektai skirti darbovietėse įgyvendinamoms sveikatos stiprinimo iniciatyvoms.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

1.1.2. Priemonė: Rizikos veiksnių prevencija sergant onkologinėmis ar kraujotakos sistemos ligomis.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

1.1.3. Priemonė: Psichinę ar fizinę negalią turinčių asmenų ir jų artimųjų įtraukimas į sveikatos stiprinimo veiklas.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

1.1.4. Priemonė: Iniciatyvos, skirtos mažinti rizikingą vaistinių preparatų vartojimą.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

1.1.5. Priemonė: Elgsenos keitimo iniciatyvos didesnės rizikos vaikams ir jaunimui (iki 29 m.).

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

1.2. Moksliniai tyrimai (visiems moksliniams tyrimams skiriama 7,5 proc. (200.000,00 Eur) 2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms skirtų lėšų). Maksimali mokslinių tyrimų įgyvendinimo trukmė 24 mėnesiai nuo sutarties pasirašymo datos.

1.2.1. Priemonė: Sveikos gyvensenos ir priklausomybių prevencijos skatinimas ekonominėmis priemonėmis remiantis kitų šalių gerąją praktika. Praktinių rekomendacijų parengimas Lietuvai.

Pareiškėjai: Mokslo ir studijų institucijos, įregistruotos Švietimo ir mokslo institucijų registre (mokslo ir studijų institucijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme) ir kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokslinius tyrimus.

1.2.2. Priemonė: Sunkiųjų metalų matavimas Lietuvos gyventojų organizme.

Pareiškėjai: Mokslo ir studijų institucijos, įregistruotos Švietimo ir mokslo institucijų registre (mokslo ir studijų institucijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme) ir kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokslinius tyrimus.

1.2.3. Priemonė: Natrio ir jodo efektyvumo ir jo poveikio Lietuvos gyventojų sveikatai tyrimas.

Pareiškėjai: Mokslo ir studijų institucijos, įregistruotos Švietimo ir mokslo institucijų registre (mokslo ir studijų institucijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme) ir kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokslinius tyrimus.

1.2.4. Priemonė: Sveikatos stiprinimo paslaugų poreikio ir prieinamumo senjorams tyrimas.

Pareiškėjai: mokslo ir studijų institucijos, įregistruotos Švietimo ir mokslo institucijų registre (mokslo ir studijų institucijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme) ir kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokslinius tyrimus.

---

*II PRIORITETAS. VISUOMENĖS PSICHIKOS SVEIKATOS
GERINIMAS*

2.1. Prevenciniai projektai (visiems projektams skiriama 24,7 proc. (657.050,00 Eur) 2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms skirtų lėšų). Maksimali projektų įgyvendinimo trukmė 12 mėnesių nuo sutarties pasirašymo datos.

2.1.1. Priemonė: Pagalbos linija norintiems mesti rūkyti.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

2.1.2. Priemonė: Tabako ir su jais susijusių gaminių vartojimo prevencija.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

2.1.3. Priemonė: Inovatyvių psichikos sveikatai stiprinti programų, pagrįstų mokslo įrodymais ir gerąja praktika diegimas.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

2.1.4. Priemonė: Programų, skirtų šeimų psichologiniam atsparumui didinti, pritaikymas, diegimas.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

2.1.5. Priemonė: Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija teikiant sveikatos stiprinimo paslaugas.

Pareiškėjai: Biudžetinės įstaigos, viešosios įstaigos, nevyriausybinės organizacijos (nevyriausybinių organizacijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatyme).

2.2. Moksliniai tyrimai (moksliniams tyrimams skiriama 1,9 proc. (50.000,00 Eur) 2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms skirtų lėšų). Maksimali mokslinių tyrimų įgyvendinimo trukmė 24 mėnesiai nuo sutarties pasirašymo datos.

2.2.1. Priemonė: Neapskaityto tabako gaminių vartojimo tendencijos Lietuvoje. Parengiama metodika, kaip vykdyti tyrimus ir atliekamas pilotinis vertinimas.

Pareiškėjai: mokslo ir studijų institucijos, įregistruotos Švietimo ir mokslo institucijų registre (mokslo ir studijų institucijų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme) ir kiti juridiniai asmenys, turintys teisę vykdyti mokslinius tyrimus.

3.1. Socialinė informacinė kampanija, apimanti visas 2018 m. finansuojamas prevencijos sritis. Kampanijai skiriama 41,2 proc. (1.100.000,00 Eur) 2018 metų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo veikloms skirtų lėšų. Maksimali projektų įgyvendinimo trukmė 12 mėnesių nuo sutarties pasirašymo datos.

3.1.1. Priemonė: Viešinimo kampanijos „Rinkis gyvenimą“ tęstinumas pagal 2018 m. prioritetines sritis.

Reikalavimai kampanijai:

- Kompleksiškai ir nuosekliai skatinti visuomenę spręsti sveikos gyvensenos formavimo ir visuomenės psichikos sveikatos gerinimo problemas. Kviečiama teikti pasiūlymus nuosekliai komunikacinei kampanijai, kurios tikslas – keisti visuomenės (piliečių) nuostatas, susijusias su sveikos gyvensenos ir visuomenės psichikos sveikatos gerinimu (sveiko gyvenimo būdo, alkoholio vartojimu, tabako gaminių vartojimu, savižudybėmis, smurtu prieš vaikus, smurtu artimoje aplinkoje). Prevencinės kampanijos turi formuoti neigiamą visuomenės požiūrį į šiuos reiškinius, supratimą, kad šių reiškinių išgijimas iš šalies visuomenės yra kiekvieno atsakomybė ir pareiga.
- Kampanijos sukurti produktai turi visoms tikslinėms grupėms siųsti aiškią žinią, kad kiekvienas iš mūsų turime jaustis atsakingi už savo artimųjų ir kitų aplinkos žmonių ateitį ir sveikatą, kiekvienas iš mūsų turi sugebėti suprasti, kas vyksta, ir imtis aktyvių prevencinių veiksmų. Žinutės neturi būti dėstomos tiesiogiai, jos turi būti perduodamos naudojant įvairias meninės išraiškos priemones.

Kampanijos akcentai:

- turi būti išryškinama pagrindinė problema: kai problemas bandoma neigti arba nesureikšminti, jos tampa norma;
- turi būti aiški priešprieša tarp to, kas visuomenėje vis dar neteisingai suvokiama kaip „normalu“, ir kas jau pripažįstama problema visose nurodytose probleminėse srityse;
- turi būti formuojamas supratimas, kad būtina veikti ir nurodoma ką daryti:
  1. reaguoti;
  2. ieškoti informacijos, kai nori padėti;
  3. kreiptis pagalbos;
  4. sulaukti pagalbos ir pan.

Paraiškos teikiamos atskiroms dalims:

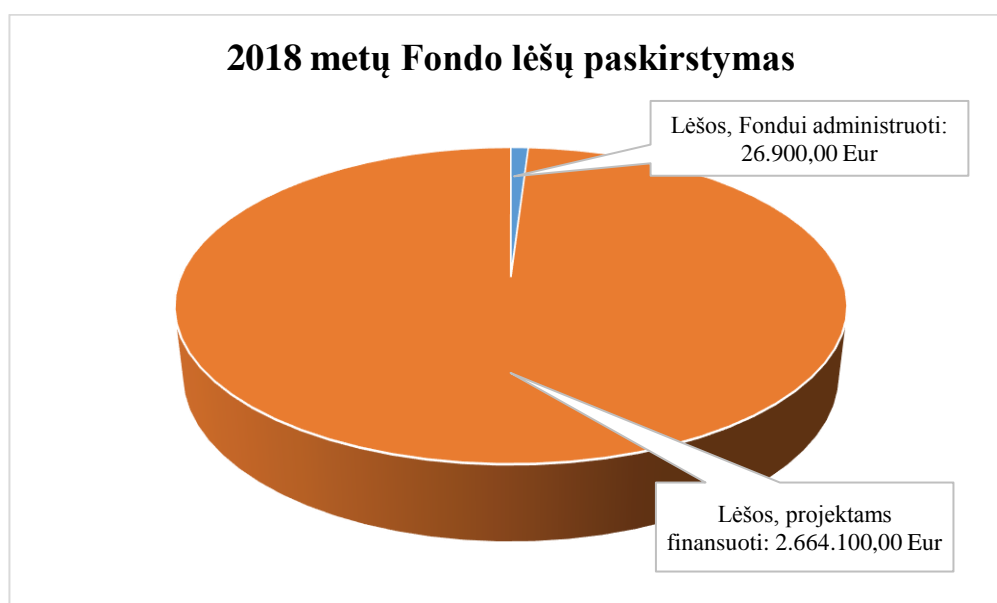
- 1 dalis. Televizijos (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 320 000 eurų;
- 2 dalis. Internetiniai portalai (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 320 000 eurų;
- 3 dalis. Lauko reklamos stendai (1 laimėtojas) – iki 100 000 eurų;
- 4 dalis. Nacionalinė spauda (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 100 000 eurų;
- 5 dalis. Regioninė spauda (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 100 000 eurų;
- 6 dalis. Radijo stotys (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 90 000 eurų;
- 7 dalis. Specializuota žiniasklaida sveikatos temomis (portalai, savaitraščiai, laikraščiai, radijai sveikatos temomis) (1 laimėtojas – konsorciumas) – iki 70 000 eurų.

Pareiškėjai: Juridiniai asmenys, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas (valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų sąvoka suprantama taip, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme).

2.1. Fondo lėšų paskirstymas

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 38¹ straipsnio 4 dalies 1 punktu ir 5 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2016 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 604 „Dėl akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus, procento nustatymo Valstybiniam visuomenės sveikatos stiprinimo fondui sudaryti“ nustatė, kad 2018 metų Valstybiniam visuomenės sveikatos stiprinimo fondui sudaryti skiriama 0,5 procento 2016 metų faktinių įplaukų iš akcizo pajamų, gautų už parduotus alkoholinius gėrimus, t. y. **2.691.000,00 eurų**, kurie paskirstyti:

- lėšos, skirtos Fondo administravimui – 1 %;
- lėšos, skirtos projektams finansuoti – 99 %.

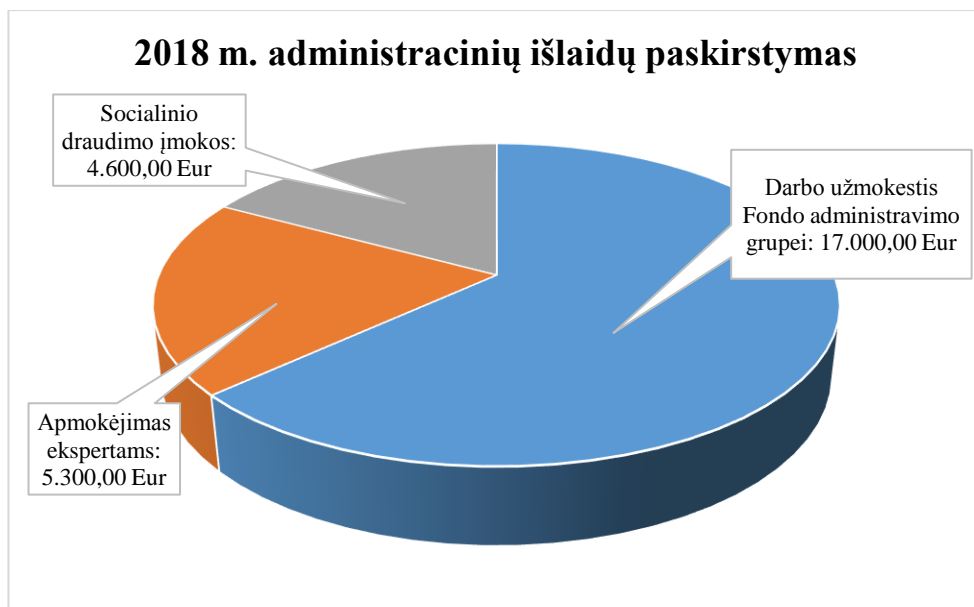
2.1.1. Fondo administravimo išlaidos

Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšos laikomos atskiroje Sveikatos apsaugos ministerijos sąskaitoje ir įtraukiamos į apskaitą pagal atskirą programą. Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo administravimo išlaidos negali viršyti 1 procento metinio Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo biudžeto.

Eil. Nr.	2018 metų išlaidos Fondui administruoti	Eur
1.	Darbo užmokestis Fondo administravimo grupei	17.000,00
2.	Socialinio draudimo įmokos	4.600,00
3.	Apmokėjimas ekspertams	5.300,00
	Viso:	26.900,00

Vadovaujantis Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. lapkričio 18 d. nutarimu Nr. 1197 „Dėl Valstybinio

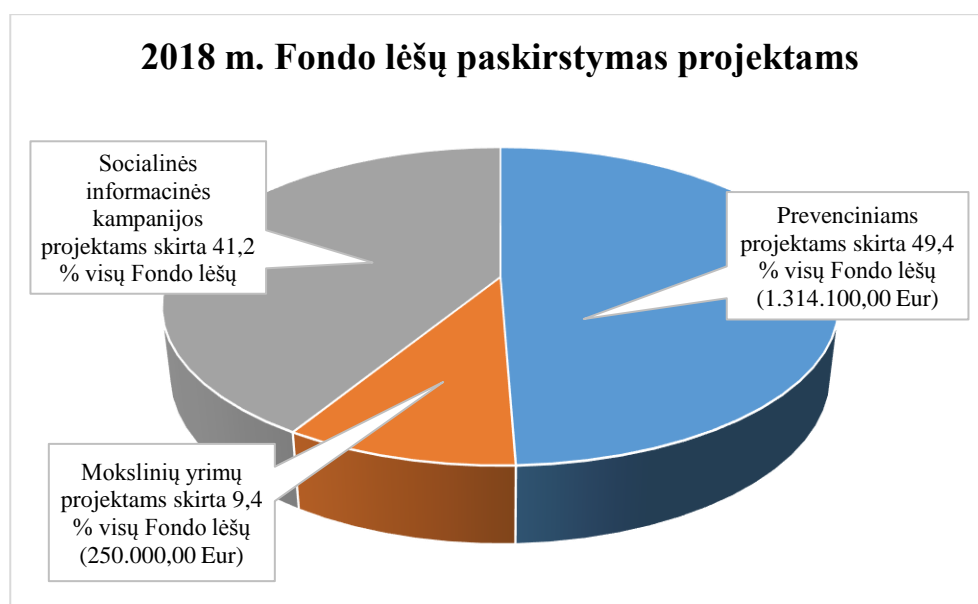
visuomenės sveikatos stiprinimo fondo nuostatų ir Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos sudėties patvirtinimo“ 28 punktu, bendra ekspertams per metus išmokama lėšų suma negali viršyti 20 procentų visų lėšų, skirtų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondui administruoti.

2.1.2. Lėšos, skirtos projektams finansuoti

Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo Fondo tarybos 2018 m. sausio 29 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. NP- 4, 2018 m. kovo 8 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. NP- 6, 2018 m. balandžio 9 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. NP- 8 ir 2018 m. gegužės 2 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. NP- 9 2018 metų lėšos paskirstytos:

1. Prevenciniams projektams skirta 49,4 % visų Fondo lėšų (1.314.100,00 Eur), skirtų einamųjų metų projektams įgyvendinti.
2. Mokslinių tyrimų projektams skirta 9,4 % visų Fondo lėšų (250.000,00 Eur), skirtų einamųjų metų projektams įgyvendinti.
3. Socialinės informacinės kampanijos projektams skirta 41,2 % visų Fondo lėšų (1.100.000,00 Eur), skirtų einamųjų metų projektams įgyvendinti.

3. PARAIŠKŲ ADMINISTRACINĖS IR EKSPERTINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS

GAUTA 216 PARAIŠKŲ

Eil. Nr.	Gautos paraiškos	Paraiškų skaičius
1.	Prevencinių projektų paraiškos:	181
2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos	20
3.	Socialinės informacinės kampanijos projektų paraiškos	15
	Viso:	216

Pateiktoms paraiškoms atlikta:

1. Administracinės atitikties vertinimas.
2. Ekspertinis vertinimas.

3.1. Administracinės atitikties vertinimas

Vadovaujantis Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašu, Fondo administratorius įvertina paraiškų atitiktį administracinės atitikties vertinimo kriterijams.

*ADMINISTRACINĖS ATITIKTIES VERTINIMAS – FONDO
ADMINISTRATORIAUS KOMPETENCIJA*

*18 PARAIŠKŲ NEATITIKO ADMINISTRACINIO
ATITIKTIES VERTINIMO*

Eil. Nr.	Paraiškos, kurios neatitiko administracinio atitikties vertinimo	Paraiškų skaičius
1.	I. Prioritetas. Sveikos gyvensenos formavimas	15
1.1.	Prevencinių projektų paraiškos:	14
1.1.1.	Priemonė 1.1.1. Projektai skirti darbovietėse įgyvendinamoms sveikatos stiprinimo iniciatyvoms	3
1.1.2.	Priemonė 1.1.3. Psichinę ar fizinę negalią turinčių asmenų ir jų artimųjų įtraukimas į sveikatos stiprinimo veiklas	3
1.1.3.	Priemonė 1.1.4. Iniciatyvos, skirtos mažinti rizikingą vaistinių preparatų vartojimą	2
1.1.4.	Priemonė 1.1.5. Elgsenos keitimo iniciatyvos didesnės rizikos vaikams ir jaunimui (iki 29 m.)	6
1.2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos:	1
1.2.1.	Priemonė 1.2.4. Sveikatos stiprinimo paslaugų poreikio ir prieinamumo senjorams tyrimas	1
2.	II. Prioritetas. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas	2
2.1.	Prevencinių projektų paraiškos:	2
2.1.1.	Priemonė 2.1.4. Programų, skirtų šeimų psichologiniam atsparumui didinti, pritaikymas, diegimas	2
3.	Socialinės informacinės kampanijos projektų paraiškos:	1
3.1.	Priemonė 1. Viešinimo kampanijos „Rinkis gyvenimą“ tęstinumas pagal 2018 m. prioritetines sritis	1
	Viso:	18

3.2. Ekspertinis vertinimas

Vadovaujantis Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašu, jeigu projektas yra didelės apimties, sudėtingas ir (ar) jam vertinti reikia specialių žinių, Tarybos sprendimu, toks projektas gali būti perduotas vertinti ekspertams.

Prieš pradėdamas vertinimą, kiekvienas ekspertas privalo susipažinti bei pasirašyti Fondo tarybos patvirtintos formos Nešališkumo deklaraciją ir Konfidencialumo pasižadėjimą. Vertinimui atlikti gauta informacija yra konfidenciali. Ji negali būti jokia forma nei visa, nei dalimis viešinama, tiesiogiai ar netiesiogiai naudojama kitais, su vertinimu nesusijusiais, tikslais.

---

*EKSPERTŲ ĮVERTINTI PROJEKTAI 30 BALŲ IR DAUGIAU YRA
FINANSUOTINI*

Ekspertų paslaugų teikėjai, parinkti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

2018 metais Fondo administratorius organizavo du viešuosius ekspertų paslaugų pirkimus. Paraiškų vertinimo paslaugų sutartis sudaryta su Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centru (suteikta paslaugų už 4.505,00 Eur) ir su Lietuvos komunikacijos asociacija (suteikta paslaugų už 795,00 Eur).

Eil. Nr.	Paraiškos, kurias vertino ekspertai	Paraiškų skaičius
1.	Prevencinių projektų paraiškos	165
2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos	19
3.	Socialinės informacinės kampanijos projektų paraiškos	14
	Viso:	198

PATEIKTŲ PROJEKTŲ VERTINIMO KRITERIJAI

Kiekvienas projektas vertinamas balais pagal šiuos kriterijus:

1. prevencinio projekto ir mokslinio tyrimo projekto paraiškos (užpildoma Projekto vertinimo forma, 1 priedas):
  - 1.1. projekto tikslinė grupė;
  - 1.2. projekto veikslų visumos atitiktis projekto tikslinių grupių poreikiams;
  - 1.3. projekto veiklų metodologija;
  - 1.4. projekto veiklų efektyvumas (poveikio mastas, įskaitant kiekybinius ir kokybinius pokyčius tikslinėms projekto grupėms);
  - 1.5. projekto veiklų administravimui skiriama projekto biudžeto dalis;
  - 1.6. projekto tęstinumas, finansavimui iš Fondo lėšų pasibaigus;
  - 1.7. projekto veiklų įgyvendinimo plano aiškumas, pagrįstumas, nuoseklumas;
  - 1.8. projekto biudžeto adekvatumas laukiamiems rezultatams;
  - 1.9. pareiškėjo ir projekto partnerio kompetencija toje srityje, kurioje vykdomas projektas;
  - 1.10. pareiškėjo gebėjimai į projekto veiklas įtraukti nevyriausybinės organizacijas ir/ar valstybės/savivaldybės institucijas/įstaigas.
2. socialinės kampanijos „Rinkis gyvenimą“ projektų paraiškos (užpildoma Projekto vertinimo forma, 2 priedas):
  - 2.1. auditorijos pasiekiamumas ir konsorciumo dydis;
  - 2.2. pateiktos socialinės viešinimo kampanijos idėjos (konceptijos) aktualumas, įtaigumas, patrauklumas. Idėjos įgyvendinimo aprašymas;
  - 2.3. projekto biudžeto pagrįstumas ir priemonių plano efektyvumas;
  - 2.4. projekto poveikis ir pasiektų rezultatų efektyvumas (poveikio mastas, įskaitant kiekybinius ir kokybinius pokyčius tikslinėms projekto grupėms).

Atlikus ekspertinės atitikties vertinimą, projektai įvertinti 30 balų ir daugiau yra finansuoti. Fondo lėšos skiriamos daugiausia balų surinkusiems projektams, atsižvelgiant į turimą lėšų kiekį. Finansuoti projektai, kurie dėl riboto Fondo lėšų kiekio Fondo lėšomis nefinansuojami, įtraukiami į rezervinį projektų sąrašą pagal visuomenės sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas.

Fondo taryba, atsižvelgdama į ekspertų Fondo tarybai pateiktas rekomendacinio pobūdžio išvadas ir projektams einamaisiais metais skirtą Fondo lėšų sumą, tvirtina Fondo lėšomis finansuojamų prevencinių projektų, socialinės reklamos projektų, mokslo tyrimų projektų sąrašus pagal Tarybos patvirtintus prioritetus ir kiekvienam projektui siūlomą skirti Fondo lėšų sumą.

Eil. Nr.	Paraiškos, surinkusios 30 balų ir daugiau	Paraiškų skaičius
1.	I. Prioritetas. Sveikos gyvensenos formavimas	116
1.1.	Prevenicinių projektų paraiškos:	98
1.1.1.	Projektai skirti darbovietėse įgyvendinamoms sveikatos stiprinimo iniciatyvoms	25
1.1.2.	Rizikos veiksnių prevencija sergant onkologinėmis ar kraujotakos sistemos ligomis	5
1.1.3.	Psichinę ar fizinę negalią turinčių asmenų ir jų artimųjų įtraukimas į sveikatos stiprinimo veiklas	18
1.1.4.	Iniciatyvos, skirtos mažinti rizikingą vaistinių preparatų vartojimą	8
1.1.5.	Elgsenos keitimo iniciatyvos didesnės rizikos vaikams ir jaunimui (iki 29 m.)	42
1.2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos:	18
1.2.1.	Sveikos gyvensenos ir priklausomybių prevencijos skatinimas ekonominėmis priemonėmis remiantis kitų šalių gerąją praktika. Praktinių rekomendacijų parengimas Lietuvai	4
1.2.2.	Sunkiųjų metalų matavimas Lietuvos gyventojų organizme	2
1.2.3.	Natrio ir jodo efektyvumo ir jo poveikio Lietuvos gyventojų sveikatai tyrimas	2
1.2.4.	Sveikatos stiprinimo paslaugų poreikio ir prieinamumo senjorams tyrimas.	10
2.	II. Prioritetas. Visuomenės psichikos sveikatos gerinimas	68
2.1.	Prevenicinių projektų paraiškos:	67
2.1.1.	Pagalbos linija norintiems mesti rūkyti	1
2.1.2.	Tabako ir su jais susijusių gaminių vartojimo prevencija	4
2.1.3.	Inovatyvių psichikos sveikatai stiprinti programų, pagrįstų mokslo įrodymais ir gerąja praktika diegimas	32
2.1.4.	Programų, skirtų šeimų psichologiniam atsparumui didinti, pritaikymas, diegimas	19
2.1.5.	Psichoaktyvių medžiagų vartojimo prevencija teikiant sveikatos stiprinimo paslaugas	11
2.2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos:	1
2.2.1.	Neapskaityto tabako gaminių vartojimo tendencijos Lietuvoje. Parengiama metodika, kaip vykdyti tyrimus ir atliekamas pilotinis vertinimas	1

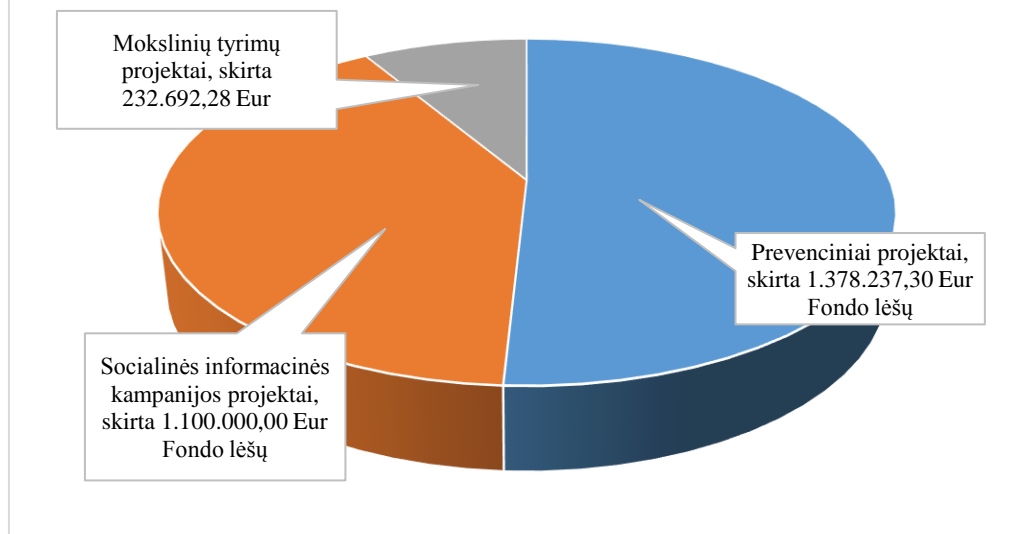
3.	Socialinės informacinės kampanijos, apimančios visas 2018 metų finansuojamas prevencijos sritis, projektų paraiškos:	14
3.1.	Viešinimo kampanijos „Rinkis gyvenimą“ tęstinumas pagal 2018 m. prioritetines sritis:	14
3.1.1.	1 dalis. Televizijos	1
3.1.2.	2 dalis. Internetiniai portalai	1
3.1.3.	3 dalis. Lauko reklamos stendai	1
3.1.4.	4 dalis. Nacionalinė spauda	3
3.1.5.	5 dalis. Regioninė spauda	4
3.1.6.	6 dalis. Radijo stotys	2
3.1.7.	7 dalis. Specializuota žiniasklaida sveikatos temomis	2
	Viso:	198

4. FINANSUOTOS PARAIŠKOS

FONDO TARYBOS PROTOKOLINIŲ SPRENDIMU, ATSIŽVELGUS Į SKIRTĄ FINANSAVIMĄ, FINANSUOTA 40 PARAIŠKŲ

Eil. Nr.	Finansuotos paraiškos	Paraiškų skaičius
1.	Preveninių projektų paraiškos:	27
1.1.	Sveikos gyvensenos formavimo sritis	13
1.2.	Visuomenės psichikos sveikatos gerinimo sritis	14
2.	Mokslinių tyrimų projektų paraiškos:	5
2.1.	Sveikos gyvensenos formavimo sritis	4
2.2.	Visuomenės psichikos sveikatos gerinimo sritis	1
3.	Socialinės informacinės kampanijos projektų paraiškos:	8
3.1.	1 dalis. Televizijos	1
3.2.	2 dalis. Internetiniai portalai	1
3.3.	3 dalis. Lauko reklamos stendai	1
3.4.	4 dalis. Nacionalinė spauda	1
3.5.	5 dalis. Regioninė spauda	2
3.6.	6 dalis. Radijo stotys	1
3.7.	7 dalis. Specializuota žiniasklaida sveikatos temomis	1
	Viso:	40

2018 m. Fondo lėšomis finansuoti projektai

4.1. Finansuoti preventiniai projektai

Eil. Nr.	Prevenciniai projektai	Paraiškų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
1.	Sveikos gyvensenos formavimo sritis	13	688.361,00
2.	Visuomenės psichikos sveikatos gerinimo sritis	14	689.876,30
	Viso:	27	1.378.237,30

4.2. Finansuoti mokslinių tyrimų projektai

Eil. Nr.	Mokslinių tyrimų projektai	Paraiškų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
1.	Sveikos gyvensenos formavimo sritis	4	185.237,00
2.	Visuomenės psichikos sveikatos gerinimo sritis	1	47.455,28
	Viso:	5	232.692,28

4.3. Finansuoti socialinės informacinės kampanijos projektai

Eil. Nr.	Socialinės informacinės kampanijos projektai	Paraiškų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
1.	1 dalis. Televizijos	1	300.000,00
2.	2 dalis. Internetiniai portalai	1	320.000,00
3.	3 dalis. Lauko reklamos stendai	1	90.000,00
4.	4 dalis. Nacionalinė spauda	1	99.901,52
5.	5 dalis. Regioninė spauda	2	135.098,48
6.	6 dalis. Radijo stotys	1	90.000,00
7.	7 dalis. Specializuota žiniasklaida sveikatos temomis	1	65.000,00
	Viso:	8	1.100.000,00

5. 2017 METŲ FINANSUOTŲ PROJEKTŲ ATASKAITA

2017 m. balandžio 14 d. Valstybinis visuomenės sveikatos stiprinimo fondas paskelbė kvietimą teikti paraiškas Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšoms gauti prevencinių projektų, socialinių informacinių kampanijų, mokslo tyrimų projektų įgyvendinimui.

Konkurso tikslas – stiprinti visuomenės sveikatą šiose prioritetinėse srityse:

- ✓ alkoholio vartojimo prevencijos srityje;
- ✓ bendruomenių gebėjimų stiprinimo savižudybių prevencijos srityje.

Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo kolegialiu Fondo tarybos sprendimu buvo finansuoti 34 projektai. Bendra suma šiems projektams siekė 1 254 742,36 eurų.

Skirstant projektus pagal sritis buvo finansuoti:

- ✓ 30 Prevencinių projektų
- ✓ 2 Moksliniai projektai
- ✓ 2 Socialinės reklamos prevenciniai projektai.

Papildomai galima išskirstyti Prevencinius projektus į:

- ✓ Alkoholio vartojimo prevencija – 16 projektų;
- ✓ Bendruomenių gebėjimų stiprinimo savižudybių prevencija – 14 projektų.

Alkoholio vartojimo prevencijos projektai. Pagrindinis tikslas – alkoholio vartojimo prevencija įvairaus amžiaus gyventojų tarpe.

Įgyvendintų projektų pasiskirstymas

Galima išskirti šias projektų tikslines grupes:

- ✓ moksleiviai
- ✓ jaunimas
- ✓ vaikai, kurių tėvai priklausomi nuo alkoholio
- ✓ specialistai (psichologai, socialiniai darbuotojai)

Įgyvendinant alkoholio vartojimo prevenciją buvo pasitelktos 4 priemonės:

1. Veiksmingų psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencijos programų, projektų, tiesiogiai skirtų vaikams, kurių tėvai priklausomi nuo alkoholio, įgyvendinimas, taikant skirtingo amžiaus vaikų poreikius atitinkančius metodus ir būdus bei siekiant kompleksinių tikslų (padėti vaikui bendrauti, pasidalyti savo patirtimi su kitais, sumažinti vaiko išgyvenamą chaosą šeimoje, vaiko prisiimtą atsakomybę ir kaltę dėl tėvų priklausomybės, padėti vaikui išreikšti jausmus, suteikti informacijos, kur galima kreiptis ir gauti pagalbą, suteikti žinių apie priklausomybę nuo alkoholio, jo poveikį ir vartojimo pasekmes ir pan.);
2. Vaisiaus alkoholinio spektro sutrikimų (toliau – VASS) prevencija, edukuojant jaunimą;
3. Priklausomybių konsultantų modelio, veikiančio užsienio šalyse, adaptavimas savivaldybėse;
4. Vaikų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas dešimtyje savivaldybių, pasižyminčių aukščiausiu mirtingumu susijusiu su alkoholio vartojimu (Šalčininkų r., Trakų r., Švenčionių r., Jonavos r., Ukmergės r., Visagino, Kelmės r., Vilniaus r., Anykščių r., Pasvalio r.)

Projektų, skirtų vaikams, kurių tėvai priklausomi nuo alkoholio, įgyvendinimo metu vyko šios veiklos: mokymai grupėse pagal amžiaus grupes, interaktyvios dirbtuvės, socialinių darbuotojų kontaktų užmezgimas su jaunimu gatvėje, organizuotos išvykos ir stovyklos, įgyvendinta programa „Linai“, skirta darbui su 6–12 m. amžiaus vaikais ir paaugliais. Vestų grupių patirtis rodo, kad vaikai po šių užsiėmimų įgyja didesnę pasitikėjimą savimi, drąsiau kreipiasi pagalbos, tikėtina, kad mažesnė jų dalis pradės anksti vartoti alkoholį. Projektai vaikams padėjo atstatyti pažeistą asmens savivertę ir savigarbą, leido plėtoti socialinius bei emocinius įgūdžius, gerino mokymosi rezultatus, stiprino emocinę sveikatą bei teigiamą elgesį. Sudarytos sąlygos pasinaudoti kvalifikuotų specialistų paslaugomis užtikrino teisingo sprendimo pasirinkimą, formavo gyvenimo įpročius be alkoholio, didino atsparumą žalingam aplinkos poveikiui, mažino atsakomybę bei kaltę dėl tėvų priklausomybės.

Įgyvendinat antrą priemonę dėl VASS prevencijos buvo organizuojamos paskaitos, mokymai, diskusijos, meninė paroda „Išmatuok savo skausmą promilėmis“, organizuoti interviu su 20 nuomonės lyderių, turinčių vaikų ar jų besilaukiančių. Sukurta išliekamąją vertę turinti medžiaga – radijo laida, 2 video filmai: „Net viena vyno taurė kelia pavojų“ ir „#neVASSkink“, plakatai, lankstinukai. Projektai buvo orientuoti į 15–19 metų moksleivius, poras besiruošiančias santuokai, jaunos asmenis įtrauktus į asocialių šeimų sąrašus, socialinių paslaugų, ugdymo, sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojus, kurie gali įsitraukti į jaunimo blaivaus gyvenimo skatinimą.

Projektų pasiekti tikslai – jaunimas supažindintas su lytinių santykių pasekmėmis, padidintas sąmoningas pasiruošimas nėštumo planavimui. Pagilintos žinios apie alkoholio daromą žalą žmogaus vaisingumui, negrįžtamą alkoholio žalą vaisiui gimus (intelektinė negalia ir raidos defektai), kuriam alkoholio pasekmės niekur nedingsta ir lydi kūdikį, vaiką, o vėliau ir suaugusįjį visą gyvenimą. Skatinta kuo anksčiau nustatyti nėštumą, o pastojus – kuo skubiau tinkamai koreguoti gyvenimo būdą. Projekto laikotarpio jaunimui ir sužadėtiniams buvo išdalinta informacinė medžiaga: leidiniai, skrajutės ir plakatai, moterims išdalinta apie 10000 vnt. vienkartinį nėštumo testų. Išugdytas sąmoningumas dėl tėvų atsakomybės už savo vaikų sveikatą.

Diegiant priklausomybių konsultantų modelį, veikiančią užsienio šalyse, buvo parengta Konsultacinių punktų tinklo veiklos metodika ir išplatinta visų šalies savivaldybių socialinės pagalbos skyriams. Įkurtas pirmasis Lietuvoje priklausomybės nuo psichoaktyviųjų medžiagų konsultacinių punktų tinklas, kuris per 2017–2018 m. padėjo devynių savivaldybių su priklausomybe kovojantiems gyventojams, jų šeimų nariams, artimiesiems; konsultaciniuose punktuose per 2018 m. įvykdyta 3,4 tūkst. konsultacijų priklausomybių tema; užtikrintas projekto tęstinumas, gerosios praktikos 9 savivaldybėse patirtis pasiekė kitas 60 Lietuvos savivaldybių, kuriose punktai bus ateityje.

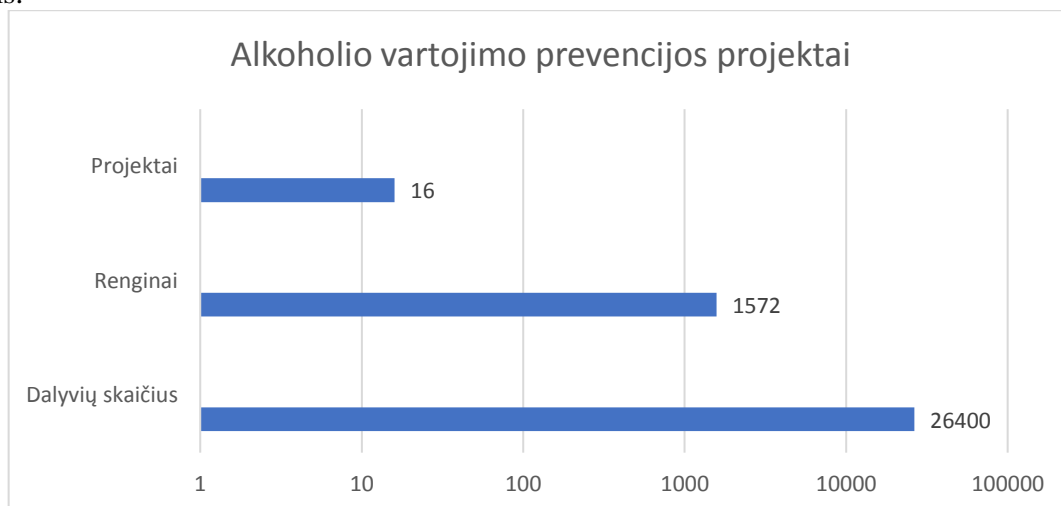
Vaikų socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas dešimtyje savivaldybių, pasižyminčių aukščiausiu mirtingumu susijusiu su alkoholio vartojimu priemonėje tikslinė grupė – 11–19 metų jaunuoliai, taip pat dėmesys skiriamas su jais dirbantiems pedagogams ir kitiems specialistams.

Pedagogai ir specialistai supažindinti su pasitikėjimo savimi ir asmeninio efektyvumo ugdymo būdais, suteikta žinių kaip efektyviai perduoti pozityvumą, pasitikėjimą savimi mokiniam, suteikta teorinių žinių apie emocinį intelektą ir emocinio intelekto technikas, įgyta žinių apie specifinės profesinės emocinio intelekto kompetencijos valdymą, kaip emocinio intelekto technikas taikyti praktikoje. Suteikta žinių kaip padėti vaikams ir paaugliams atrasti ir stiprinti asmeninius gebėjimus, vystyti emocinį intelektą, dalintis informacija ir žiniomis apie būdus kaip įveikti sunkias situacijas kasdieniame gyvenime.

Pristatyta projekto mobili internetinė programėlė „Renkuosi pats“. Projektas įtraukė jaunuolius į 6 mėnesių trukmės ugdymo procesą, naudojant šiuolaikines technologijas – internetinę ir mobilią aplikaciją, kas jaunimui šiuo metu yra aktualu ir patrauklu. Atlikinėjant užduotis ilgesnį laiką, 2–6 mėnesius, kuriamos teigiamos vaikų ir jaunuolių nuostatos ir požiūris į sveiką gyvenimo būdą (be narkotikų, tabako ir alkoholio); praplėstas vaikų suvokimas apie įdomias veiklas, kurios gali būti alternatyvos alkoholiui, rūkymui; gilinamas mąstymas, kad vaikai galėtų įvertinti kas yra gerai, o kas – blogai, išsiugdę sprendimų priėmimo įgūdžius, stiprintų savivertę, būtų savimi pasitikintys, stiprinant jų psichinę sveikatą ir didinant jų atsparumą neigiamiems gyvenimo reiškiniams dar prieš susiduriant su jais.

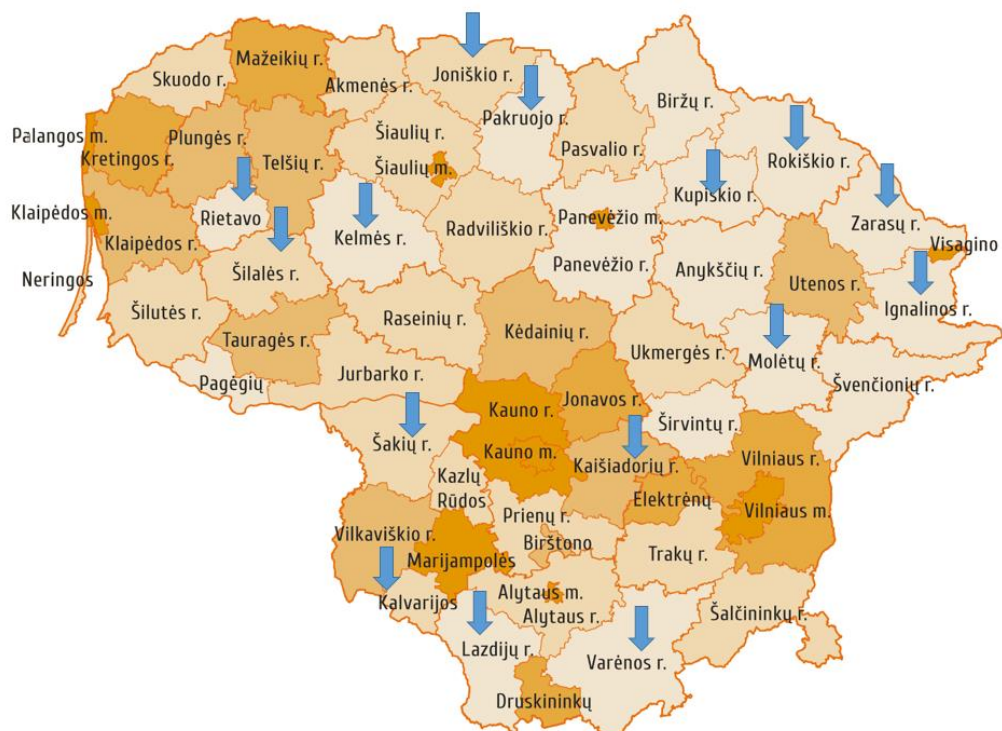
Per mokymus vaikai susipažino ir įsitraukė į ilgalaikį tęstinį savęs pažinimo, saviugdės procesą. Įgijo žinių ir praktinių būdų kaip svajones paversti tikslais, kaip išsikelti tikslus, juos surūšiuoti pagal prioritetus. Atskleista saviraiškos ir asmeninių unikalių gebėjimų lavinimo svarba. Sustiprintas pasitikėjimas savimi, praplėstas galimybių suvokimas.

Sukurti blaivūs renginiai padidino sąmoningų pramogų dalį bendrame moksleivių laisvalaikio pramogų kiekyje. Moksleiviai prisidėję prie blaivių renginių organizavimo toliau tęsia šią veiklą, taip didindami savo ir aplinkinių užimtumą, tobulina organizacinius ir komunikacinius gebėjimus, ugdomas jaunų žmonių savarankiškumas ir atsakomybė. Organizuodami renginius aplinkiniams moksleiviai tampa labiau visuomeniški, sukuriama terpė atsiskleisti kūrybiškumui, talentams.

Bendruomenių gebėjimų stiprinimo savižudybių prevencijos projektai. Pagrindinis tikslas – bendruomenių gebėjimų stiprinimas savižudybių prevencijos srityje savivaldybėse, kuriose mirtingumo dėl savižudybių rodiklis 100 tūkst. gyventojų yra 50 atvejų ir daugiau (Ignalinos r., Joniškio r., Kaišiadorių r., Kalvarijų sav., Kelmės r., Kupiškio r., Lazdijų r., Molėtų r., Pakruojo r., Rietavo sav., Rokiškio r., Šakių r., Šilalės r., Varėnos r., Zarasų r. savivaldybės).

Įgyvendintų projektų pasiskirstymas

Įgyvendinant bendruomenių gebėjimų stiprinimą buvo pasitelktos 3 priemonės:

1. Sveikatos priežiūros specialistų, socialinių darbuotojų, mokytojų, specialiųjų tarnybų pareigūnų, dvasininkų ir kitų tikslinių specialistų grupių mokymai atpažinti savižudybės riziką ir tinkamai į ją reaguoti;
2. Mokslo įrodymais grįsto psichosocialinio vertinimo ir atvejo vadybos modelio diegimas sveikatos priežiūros įstaigose (Bendradarbiavimu grįstas savižudybės rizikos vertinimas ir valdymas (toliau – CAMS) ar panašus metodas);
3. Proaktyvios pagalbos užtikrinimas po mėginimo nusižudyti, save žaloti, taikant mokslo įrodymais grįstą praktiką pirmines ambulatorines sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose įstaigose (pvz. Trumpalaikė intervencijos programos mėginusiems nusižudyti (ASSIP), Dialektinė elgesio terapija (DBT) ir kiti panašūs metodai).

Galima išskirti šias projektų tikslines grupes:

- ✓ pedagogai
- ✓ bendrosios praktikos slaugytojai ir medikai
- ✓ socialiniai darbuotojai
- ✓ savivaldybių specialistai
- ✓ psichologai
- ✓ visuomenės sveikatos centrų ir biurų darbuotojai
- ✓ psichikos sveikatos centro darbuotojai ir specialistai
- ✓ seniūnaičiai

- ✓ parapijos klebonai
- ✓ parapijos globos ir užimtumo centro darbuotojai
- ✓ globos namų darbuotojai
- ✓ psichologai ir socialiniai darbuotojai
- ✓ nevyriausybinų organizacijų atstovai
- ✓ policijos ir priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnai

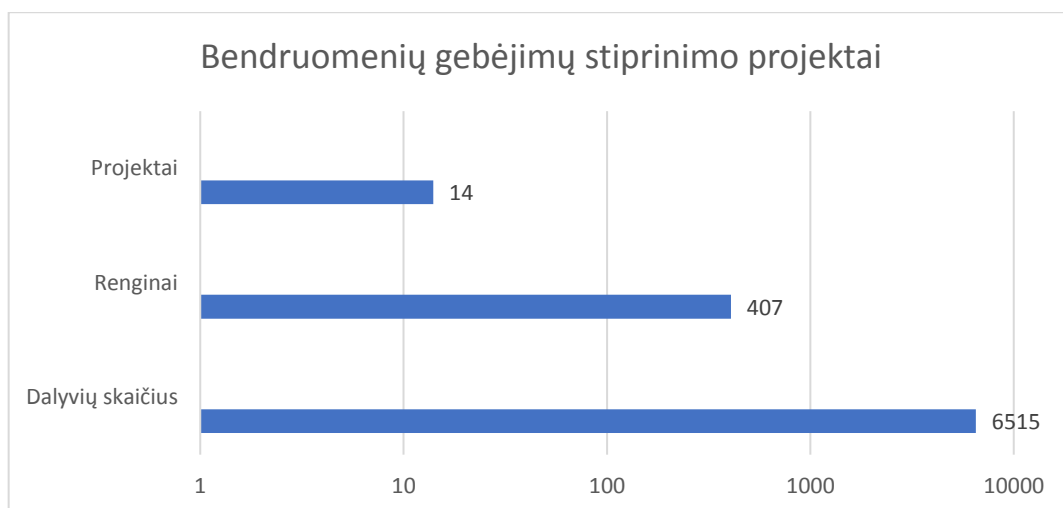
Pagrindinės veiklos:

- ✓ vartininkų mokymai
- ✓ „ASIST“ mokymai
- ✓ „safeTALK“ mokymai
- ✓ CAMS metodo diegimas
- ✓ diskusijos
- ✓ metodologinės konsultacijos

Efektyvi savižudybių prevencija yra galima tik tuo atveju, jei ši veikla yra plati ir įvairiapusiška. Svarbu, kad prevencinės priemonės būtų nuoseklios, įtraukiančios visas reikalingas institucijas ir skatinančios jas bendradarbiauti. Projektų įgyvendinimo metu buvo siekiama suteikti bazinių žinių specialistams, kurios padėtų atpažinti savižudybės rizikoje esantį žmogų, įvertinti riziką, suteikti pirmą emocinę pagalbą bei teikti tęstinę pagalbą, dalinantis informacija pagalbos teikėjų tinklo viduje. Mokymu metu siekiama įdiegti reagavimo į savižudybių riziką algoritmus savivaldybėje tam, kad būtų aiškus visų institucijų vaidmenų pasiskirstymas, pagalba būtų sisteminga, o ne epizodinė.

Projektų metu sukurta vieninga savivaldybių bendruomenių pagalbos sistema apimanti įvairių grandžių funkcijas, atsakomybę, informacijos perdavimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo mechanizmus savižudybių prevencijos srityje:

1. patvirtintas savižudybių prevencijos algoritmas;
2. rajonų gyventojai informuoti apie pagalbos galimybes socialiniuose tinkluose, interneto svetainėse, spaudoje, išleisti informaciniai leidiniai, reklamuojama telefoninė nemokama pagalbos linija;
3. tikslinės specialistų grupės apmokytos atpažinti savižudybės ženklus ir gali padėti arba nukreipti tinkama linkme riziką patiriančius asmenis, naudojant „ASIST“, „safeTALK“ ir CAMS mokymų metodiką;
4. pirminę ambulatorinę sveikatos priežiūrą teikiantys specialistai apmokyti teikti pagalbą po mėginimo nusižudyti ar save žaloti.

Moksliniai projektai.

Valstybinis visuomenės sveikatos fondas 2017 m. finansavo 2 mokslinius projektus – VšĮ Vilniaus universiteto (toliau – VU) tyrimą „Vaisiaus poveikio alkoholiu paplitimo ir alkoholio įtakos naujagimių medžiagų apykaitai tyrimas Lietuvoje, ALCOMET LT“ ir VšĮ Lietuvos sveikatos mokslų universiteto tyrimą (toliau LSMU) „Alkoholio vartojimo sąlygojamas žalos Lietuvoje skaičiavimo metodikos parengimas ir žalos įvertinimas 2015 m. ir 2016 m.“.

VU mokslinio tyrimo tikslas – nustatyti bendrą nėščiąjų alkoholio vartojimo paplitimą Lietuvoje. Atlikus tyrimą paaiškėjo, kad alkoholį paskutinėmis nėštumo savaitėmis vartojo 3 proc. moterų, o 0,15 proc. vartojo alkoholį dideliais kiekiais. Remiantis projekto metu gautais duomenimis galima teigti, kad užtikrinus griežtai kontroliuojamą kraujo paėmimo, džiovinimo ir mėginio gabenimo sąlygų laikymąsi, gali:

- ✓ palengvinti vaisiaus alkoholinio sindromo spektro ir vaisiaus alkoholio sindromo (VASS) diferencinę diagnostiką naujagimystėje, ypač tuo atveju, jei esant klinikiniam VASS požymiams, alkoholio vartojimo faktas yra neigiamas;
- ✓ gali būti panaudojamas ilgalaikio ar nesaikingo alkoholio vartojimo faktui patvirtinti, o taip pat priklausomybės nuo alkoholio gydymo kontrolei;
- ✓ gali būti panaudojamas epidemiologiniams alkoholio tyrimams.

Projektui skirtomis lėšomis įdiegtas PEth tyrimas panaudotas diferencinei VASS diagnostikai ir patvirtinimui, ir tai leido skirti pacientams ankstyvą specifinę medicininę pagalbą ir/ar taikyti ankstyvas profilaktikos priemones. Tyrimo duomenys padės kurti moksliniais tyrimais paremtos sveikatos stebėsenos ir visuomenės informavimo apie alkoholio žalą sistemą. Tyrimo metu įdiegtais metodais galima objektyviai vertinti alkoholio vartojimo prevencinių projektų ir socialinių reklamų efektyvumą bei plėtoti tolimesnius mokslinius tyrimus šioje srityje.

LSMU mokslinio tyrimo tikslas – sukurti alkoholio vartojimo sąlygojamos žalos Lietuvoje skaičiavimo metodiką ir ja remiantis įvertinti alkoholio sąlygojamą žalą 2015 ir 2016 m., vertinant sveikatą, apskaičiuojant su alkoholiu susijusį sergamumą, ligotumą ir mirtingumą, alkoholio vartojimo sąlygojamus teisėtvarkos pažeidimus, ekonominę žalą ir darbingumo sumažėjimą, ir apskaičiuoti suminę alkoholio žalą. Tyrimo nauda ir yra bendro paveiklo sudarymas, kuomet alkoholio sukeliama neigiama žala sveikatai suvedama į bendrą visumą.

Šio projekto tikslinė grupė ir pagrindiniai naudos gavėjai:

- ✓ plačioji visuomenė, kuri pasitelkiant visuomenės informavimo priemones informuota apie alkoholio vartojimo sukeltą ekonominę ir socialinę naštą šalyje;
- ✓ įstatymų formuotojai bei įgyvendintojai, kurie galės pasinaudoti gautais tyrimo rezultatais įrodymais grįstų ir veiksmingų sprendimų priėmimui;
- ✓ biomedicinos ir socialinių mokslų krypties mokslininkai, kurie galės pritaikyti alkoholio vartojimo sąlygojamos žalos Lietuvoje skaičiavimo metodiką tolimesniuose mokslo tyrinėjimuose, tokiu būdu praplečiant žalos vertinimo tyrimų lauką ir gaunant reikšmingų duomenų Lietuvos ir kitų šalių praktikai.

VšĮ LSMU tyrime įvertinta, kad alkoholio vartojimo ekonominė našta 2015 m. ir 2016 m. galėjo siekti atitinkamai 320 mln. ir 325 mln. eurų. Tai sudaro 0,85 proc. Lietuvos bendrojo vidaus produkto. Į šią sumą įskaičiuojamos sveikatos priežiūros ir netekto darbingumo išlaidos, prarastas produktyvumas, teisėtvarkos sistemoje patiriami nuostoliai, autoįvykių draudimo, socialinių darbuotojų darbo užmokestis, socialinės pašalpos bei išlaidos vaikams (vaikų globa, įsikūrimas, valstybės apmokamos išlaidos mokykliniams reikmenims, nemokamas maitinimas).

Socialinės reklamos prevenciniai projektai. Pagrindinis tikslas – kompleksiskai ir nuosekliai skatinti visuomenę spręsti priklausomybių, savižudybių ir smurto artimoje aplinkoje problemas, keisti visuomenės (piliečių) nuostatas, susijusias su alkoholio vartojimu, savižudybėmis, smurtu prieš vaikus, smurtu artimoje aplinkoje. Prevencinės kampanijos formavo

neigiamą visuomenės požiūrį į šiuos reiškinius, supratimą, kad šių reiškinių išgijimas iš šalies visuomenės yra kiekvieno atsakomybė ir pareiga.

Valstybinis visuomenės sveikatos fondas 2017 m. finansavo 2 socialinės reklamos prevencinius projektus: UAB „Gravitas partners“ informacinė kampanija „Už gyvą Lietuvą“ ir UAB Lietuvos ryto televizija“ TV laidos „Gyvenimo sparnai“.

Informacinė kampanija „Už gyvą Lietuvą“ padidino visuomenės narių susivokimą, atsparumą ir parodė alternatyvą ydingiems įpročiams.

UAB „Gravitas partners“	
Informavimo kanalas	Kiekis
Klipai televizijoje (TV3, TV6, TV8, LNK, BTV, Info TV, TV)	600 vnt.
Turinys naujienų portaluose (Delfi.lt, 15min.lt)	48 vnt.
Reklaminiai skydeliai	80 mln. kartų
Lauko reklama	6 miestai x 4 savaitės
Reklaminiai klipai radijo programose (Lietus, Radiocentras)	200 vnt.
radijo laidos (Lietus, Radiocentras)	8 temų integracijos

- UAB „Lietuvos ryto“ TV laidoje „Gyvenimo vartai“ sutiko dalyvauti 6 žmonių grupė, kurie dėl savo ar savo artimųjų priklausomybių, depresijos, polinkio į savižudybę, smurtą artimoje aplinkoje sunkiai sprendžia kasdienes iššūkius; neturi priemonių, kaip įveikti priklausomybės, elgesio sutrikimus, sunkumus, dėl kurių nukentėjo jų ir jų artimųjų gyvenimo kokybė;

- Buvo pasitelkta įvairių sričių specialistų komanda, kad kiekvienas projekto dalyvis gautų plačiausią spektrą Lietuvoje pasiekiamų tradicinių, o ir alternatyviais laikomų, pagalbos būdų, gydymo metodų, sprendimų;

- Projekto dalyvių gyvenimo ir pokyčio istorijos buvo atskleistos ir ištransliuotos visuomenei, kad jos taptų suprantamu pavyzdžiu žmonėms, ieškantiems pagalbos panašiose situacijose, ir informacijos šaltiniu jos ieškantiems.

UAB „Lietuvos rytas“	
Informavimo kanalas	Kiekis
Turinys naujienų portale (lrytas.lt)	4 straipsniai
Reklaminiai skydeliai (lrytas.lt)	4 063 532 kartai
Lauko reklama	4 miestai, 121 268 kartai

Kampanijų sukurti produktai tikslinėms grupėms siunčia aiškią žinią, kad kiekvienas iš mūsų turime jaustis atsakingi už savo artimųjų ir kitų aplinkos žmonių ateitį ir sveikatą, kiekvienas iš mūsų turi sugebėti suprasti, kas vyksta, ir imtis aktyvių prevencinių veiksmų.

Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo 4 priedas

(Prevenicinio projekto / Mokslinio tyrimo projekto vertinimo forma)

(projekto registracijos numeris, organizacijos pavadinimas)

(projekto pavadinimas)

PROJEKTO VERTINIMO FORMA

Nr. EVF-

(dokumento registravimo data ir numeris)

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Galimi skirti balai	Vertintojo įvertinimas balais	Skiriamų balų pagrindimas
1.	Projekto tikslinė grupė	0–3		
1.1.	Tikslinė grupė yra aiški ir jau suformuota ar numatyti konkretūs veiksmai, padėsiantys įtraukti tikslinę grupę į numatytas veiklas	3		
1.2.	Tikslinė grupė yra aiški ir bus formuojama gavus finansavimą, tačiau numatyti veiksmai įtraukti tikslinę grupę į numatytas veiklas yra nekonkretūs	1		
1.3.	Tikslinė grupė nėra aiškiai nustatyta, nenumatyti veiksmai tikslinės grupės formavimui	0		
2.	Projekto veiklų visumos atitiktis projekto tikslinių grupių poreikiams	0–5		
2.1.	Atitinka tikslinių grupių poreikius, numatytos priemonės / veiklos darys reikšmingą poveikį tiesioginiams ir netiesioginiams naudos gavėjams	5		
2.2.	Iš dalies atitinka tikslinių grupių poreikius, numatytos priemonės / veiklos darys poveikį tiesioginiams ir netiesioginiams naudos gavėjams	3		
2.3.	Neatitinka tikslinių grupių poreikių, numatytos priemonės / veiklos nedarys poveikio tiesioginiams ir netiesioginiams naudos gavėjams	0		
3.	Projekto veiklų metodologija	0–10		
3.1.	Metodologija aiški, detali, įrodymais pagrįsta, planuojamos veiklos atitinka projekto tikslą (-us), kuris yra konkretus, išmatuojamas, pasiekiamas, prasmingas, apibrėžtas laike (<i>angl. SMART</i>)	10		
3.2.	Metodologija aiški, iš dalies detali / detali, planuojamos veiklos atitinka projekto tikslą (-us), kuris yra konkretus, išmatuojamas, pasiekiamas, prasmingas, apibrėžtas laike (<i>angl. SMART</i>)	6		

3.3.	Metodologija iš dalies aiški, planuojamos veiklos atitinka projekto tikslą (-us), tačiau nustatytas tikslas (-ai) neatitinka visų kriterijų: konkretus, išmatuojamas, pasiekiamas, prasmingas, apibrėžtas laike (<i>angl.</i> SMART)	3		
3.4.	Metodologija neaiški, planuojamos veiklos neatitinka projekto tikslo (-ų)	0		
4.	Projekto veiklų efektyvumas (poveikio mastas, įskaitant kiekybinius ir kokybinius pokyčius tikslinėms projekto grupėms):	0–5		
4.1.	Numatyti aiškūs, išmatuojami ir vertinami rodikliai, rodantys poveikį tikslinei grupei, pasirinkta vertinimo metodika yra tinkama	5		
4.2.	Numatyti iš dalies aiškūs, išmatuojami ir vertinami rodikliai, rodantys poveikį tikslinei grupei, pasirinkta vertinimo metodika iš dalies tinkama	3		
4.3.	Numatyti neaiškūs, neišmatuojami rodikliai ar nenumatytas poveikio tikslinei grupei vertinimas	0		
5.	Projekto veiklų administravimui skiriama projekto biudžeto dalis:	0–5		
5.1.	Iki 10 proc.	5		
5.2.	11-20 proc.	3		
5.3.	Daugiau nei 21 proc.	0		
6.	Projekto tęstinumas, finansavimui iš Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų pasibaigus:	0–3		
6.1.	Numatytas aiškus projekto tęstinumas (nurodomas finansavimo šaltinis)	3		
6.2.	Iš dalies numatytas projekto tęstinumas (nurodomas galimas finansavimo šaltinis, naudojamos priemonės)	1		
6.3.	Nenumatytas projekto tęstinumas	0		
7.	Projekto veiklų įgyvendinimo plano aiškumas, pagrįstumas, nuoseklumas:	0–3		
7.1.	Projekto veiklų įgyvendinimo planas yra aiškus, išsamus, pagrįstas, nuoseklus, detalus	3		
7.2.	Projekto veiklų įgyvendinimo planas iš dalies aiškus ir (arba) pagrįstas, ir (arba) nuoseklus	1		
7.3.	Projekto veiklų įgyvendinimo planas neaiškus, nepagrįstas, nenuoseklus	0		
8.	Projekto biudžeto adekvatumas laukiamiems rezultatams:	0–10		
8.1.	Biudžetas aiškus, detalus, išsamus, suplanuotas realiai, pagal vidutinės rinkos kainas, ir aiškiai susietas su planuojamų veiklų įgyvendinimu ir laukiamais rezultatais	10		
8.2.	Biudžetas aiškus, suplanuotos išlaidos susietos su planuojamų veiklų įgyvendinimu, bet viršija vidutinės rinkos kainas.	6		
8.3.	Biudžetas iš dalies aiškus, ne visos siūlomos išlaidos yra tiesiogiai susijusios su planuojamų veiklų įgyvendinimu ar ženkliai viršija vidutinės rinkos kainas.	3		

8.4.	Biudžetas neiškus, realiai nesuplanuotas, išlaidų ir laukiamų rezultatų santykis nėra pagrįstas	0		
9.	Pareiškėjo ir projekto partnerio kompetencija toje srityje, kurioje vykdomas projektas:	0-3		
9.1.	Pareiškėjo ir projekto partnerio kompetencija srityje, kurioje vykdomas projektas, yra visiškai tinkama	3		
9.2.	Pareiškėjo ir projekto partnerio kompetencija srityje, kurioje vykdomas projektas, yra tinkama iš dalies	1		
9.3.	Pareiškėjo ir projekto partnerio kompetencija srityje, kurioje vykdomas projektas, yra netinkama	0		
10.	Pareiškėjas įgyvendina projektą:	0-3		
10.1.	Kartu su dar bent viena nevyriausybine organizacija ir bent viena valstybės/savivaldybės institucija/įstaiga	3		
10.2.	Kartu su dar bent viena nevyriausybine organizacija arba bent viena valstybės/savivaldybės institucija/įstaiga	1		
10.3.	Be partnerių	0		
Bendras balų skaičius: (maksimalus balų skaičius – 50)				

Pažymėkite (X):	Taip	Ne*
Ar projektas atitinka Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos patvirtintą einamaisiais metais finansuojamų projektų prioritetą, veiklą ir priemonę?		

*Jeį pažymėtas atsakymas „Ne“ projektas nevertinamas.

Vertintojo išvada, siūlymai, komentarai:
--

Vertintojo rekomenduojama projektui skirti Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų suma: _____ Eur.

Vertintojas:

_____
(Vertintojo unikalus identifikacinis Nr., parašas, data)

Projektų, finansuojamų Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, konkursų organizavimo ir šių projektų finansavimo sutarčių sudarymo ir vykdymo tvarkos aprašo 5 priedas

Socialinės kampanijos „Rinkis gyvenimą“ vertinimo forma)

(projekto registracijos numeris, organizacijos pavadinimas)

(projekto pavadinimas

PROJEKTO VERTINIMO FORMA

_____Nr. EVF-

(dokumento registravimo data ir numeris)

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Galimi skirti balai (<i>intinai</i>)	Vertintojo įvertinimas balais	Skiriamų balų pagrindimas
1.	Auditorijos pasiekiamumas ir konsorciumo dydis	0-15		
1.1.	Konsorciumą sudaro internetinės naujienų svetainės:			
1.1.1.	kurių auditorija ne mažesnė kaip 2,5 mln. unikalių skaitytojų	15		
1.1.2.	kurių auditorija nuo 2 mln. iki 2,5 mln. unikalių skaitytojų	10		
1.1.3.	kurių auditorija nuo 1,5 mln. iki 2 mln. unikalių skaitytojų	5		
1.1.4.	kurių auditoriją sudaro mažiau nei 1,5 mln. unikalių skaitytojų	0		
1.2.	Televizijos programų konsorciumas, kurį sudaro:			
1.2.1	ne mažiau kaip 4 nacionalinės televizijos programos ir ne mažiau nei 15 regioninių televizijos programų	15		
1.2.2.	ne mažiau kaip 3 nacionalinės televizijos programos ir ne mažiau kaip 12 regioninių televizijos programų, bet mažiau nei 4 nacionalinės televizijos programos ir 15 regioninių televizijos programų	10		
1.2.3.	ne mažiau kaip 2 nacionalinės televizijos programos ir ne mažiau kaip 10 regioninių televizijos programų, bet mažiau nei 3 nacionalinės televizijos programos ir 12 regioninių televizijos programų	5		
1.2.4.	mažiau kaip 2 nacionalinės televizijos programos ir mažiau nei 10 regioninių televizijos programų	0		
1.3.	Specializuotos žiniasklaidos (portalai, savaitraščiai, laikraščiai, televizijos laidos, radijo laidos, kuriančios laidas			

	sveikatos temomis) konsorciumas, kurį sudaro:			
1.3.1.	ne mažiau kaip 2 skirtinguose nacionalinės televizijos programos kanaluose transliuojamos sveikatos laidos, 2 skirtingose radijo stotyse transliuojamos laidos sveikatos tema bei 2 spaudos leidiniai sveikatos tema	15		
1.3.2.	ne mažiau nei 1 nacionalinėje televizijos programoje transliuojama sveikatos laida, 1 radijo laida sveikatos tema bei 1 leidinys sveikatos tema, bet mažiau nei 2 skirtinguose nacionalinės televizijos programos kanaluose transliuojamos sveikatos laidos, 2 skirtingose radijo stotyse transliuojamos laidos bei 2 spaudos leidiniai sveikatos tema	10		
1.3.3.	mažiau nei 1 nacionalinėje televizijos programoje transliuojama sveikatos laida ir 1 radijo laida sveikatos tema, ir 1 leidinys sveikatos tema	0		
1.4.	Nacionalinės spaudos konsorciumas, kurį sudaro:			
1.4.1.	ne mažiau nei 6 nacionalinės spaudos leidiniai	15		
1.4.2.	5 nacionalinės spaudos leidiniai	10		
1.4.3.	4 nacionalinės spaudos leidiniai	5		
1.4.4.	mažiau nei 4 nacionalinės spaudos leidiniai	0		
1.5.	Lauko reklamos konsorciumas, kurį sudaro:			
1.5.1.	tiekėjai, kurie lauko reklamos paslaugas teikia ne mažiau kaip 10 savivaldybių ir kurie pasiekia ne mažiau nei 2,5 mln. unikalių žmonių	15		
1.5.2.	tiekėjai, kurie lauko reklamos paslaugas teikia ne mažiau kaip 7 savivaldybėse, bet mažiau nei 10 savivaldybių ir kurie pasiekia nuo 2 mln. iki 2,5 mln. unikalių žmonių	10		
1.5.3.	tiekėjai, kurie lauko reklamos paslaugas teikia ne mažiau kaip 5 savivaldybėse, bet mažiau nei 7 savivaldybėse ir kurie pasiekia nuo 1,5 mln. iki 2 mln. unikalių žmonių	5		
1.5.4.	tiekėjai, kurie lauko reklamos paslaugas teikia mažiau kaip 5 savivaldybėse ir pasiekia mažiau nei 1,5 mln. unikalių žmonių	0		
1.6.	Regioninės spaudos konsorciumas, kurį sudaro:			
1.6.1.	ne mažiau nei 20 regioninės spaudos leidinių	15		
1.6.2.	ne mažiau nei 10, bet mažiau nei 20 regioninės spaudos leidinių	10		
1.6.3.	ne mažiau nei 5, bet mažiau nei 10 regioninės spaudos leidinių	5		
1.6.4.	mažiau nei 5 regioninės spaudos leidiniai	0		
1.7.	Radio stočių konsorciumas, kurį sudaro:			
1.7.1.	ne mažiau nei 15 radijo stočių	15		

1.7.2.	ne mažiau nei 10, bet mažiau nei 15 radijo stočių	10		
1.7.3.	ne mažiau nei 5, bet mažiau nei 10 radijo stočių	5		
1.7.4.	mažiau nei 5 radijo stotys	0		
2.	Pateiktos socialinės viešinio kampanijos „Rinkis gyvenimą“ idėjos (konceptijos) aktualumas, įtaigumas, patrauklumas. Idėjos įgyvendinimo aprašymas	0-20		
2.1.	Paraiškoje pateiktas aiškiai ir tiksliai išdėstytas socialinės kampanijos idėjos (pavadinimo, tikslo, uždavinių, siekiamų rezultatų, tikslinės grupės) ir veiksmų plano (priemonių ir kūrybinių sprendimų, įgyvendinimo etapų (preliminaraus grafiko), sklaidos kanalų tikslinės grupės pasiekimui, galimų partnerių ir visuomenėje žinomų / tikslinei grupei autoritetinių asmenų įtraukimo) aprašymas, kartu argumentuotai pagrindžiant šios idėjos atitikimą kampanijos „Rinkis gyvenimą“ problematikai pagal pasirinktą tikslinę grupę (remiantis naujausių sociologinių tyrimų rezultatais); šios kampanijos veiksmų plano tinkamumą ir efektyvumą siekiant numatyto kampanijos tikslo. Kampanijos idėjos veiksmų planas nuoseklus konkretus, logiškas, įgyvendinamas, siūlomos priemonės / kūrybiniai sprendimai pasižymi vientisumu, tarpusavyje susiję, papildo vienas kitą, pagrįsta, kaip veikia komunikacijos priemonių daugiklis	20		
2.2.	Paraiškoje pateiktas suprantamai išdėstytas socialinės kampanijos idėjos (pavadinimo, tikslo, uždavinių, siekiamų rezultatų, tikslinės grupės) ir veiksmų plano (priemonių ir kūrybinių sprendimų, įgyvendinimo etapų (preliminaraus grafiko), sklaidos kanalų tikslinės grupės pasiekimui) aprašymas, tačiau trūksta pagrindimo dėl šios idėjos atitikimo kampanijos „Rinkis gyvenimą“ problematikai pagal pasirinktą tikslinę grupę (remiantis naujausių sociologinių tyrimų rezultatais); šios kampanijos veiksmų plano tinkamumo ir efektyvumo siekiant numatyto kampanijos tikslo. Pateiktam kampanijos idėjos įgyvendinimui (veiksmų planui) trūksta nuoseklumo, konkretumo, siūlomų priemonių / kūrybinių sprendimų vientisumas nepakankamai pagrįstas	15		
2.3.	Paraiškoje pateiktas glaustas socialinės kampanijos idėjos (pavadinimo, tikslo, uždavinių, siekiamų rezultatų, tikslinės grupės) ir veiksmų plano (priemonių, įgyvendinimo etapų, sklaidos kanalų tikslinės grupės pasiekimui) aprašymas. Tačiau nėra aiškaus pagrindimo dėl šios kampanijos koncepcijos atitikimo kampanijos „Rinkis gyvenimą“ problematikai pagal pasirinktą tikslinę grupę (remiantis naujausių sociologinių tyrimų rezultatais); nėra aiškaus pagrindimo dėl šios	10		

	<p>kampanijos veiksmy plano tinkamumo ir efektyvumo siekiant numatyto kampanijos tikslo. Pateiktas kampanijos idjos veiksmy planas nera nuoseklus, konkretus, siulomos priemones nera vientisos, tarpusavyje susijusios, papildancios viena kita</p>			
2.4.	<p>Paraiskoje nepateiktas socialines kampanijos idjos (pavadinimo, tikslo, uzdaviniu, siekiamy rezultaty, tikslines grupes) ir veiksmy plano (priemoniy, igyvendinimo etapy, sklaidos kanaly tikslines grupes pasiekimui) aprasymas. Nera pagrindimo del šios kampanijos koncepcijos atitikimo kampanijos „Rinkis gyvenima“ problematikai pagal pasirinkta tiksline grupę (remiantis naujausiy sociologiniy tyrimy rezultatais); nera pagrindimo del šios kampanijos veiksmy plano tinkamumo ir efektyvumo siekiant numatyto kampanijos tikslo</p>	0		
3.	<p>Projekto biudžeto pagrįstumas ir priemonių plano efektyvumas</p>	0-10		
3.1.	<p>Biudžetas aiškus, detalus, išsamus, suplanuotas realiai, pagal vidutines rinkos kainas, ir aiškiai susietas su planuojamų veiklų įgyvendinimu ir laukiamais rezultatais. Paraiskoje pateiktas aiškiai ir tiksliai išdėstytas Priemonių plano projektas, kuriame aiškiai išdėstytos ir argumentuotai pagrįstos efektyviausios ir ekonomiškai naudingiausios pagal planuojamą auditoriją ir biudžetą (nenurodant jo) integruotos komunikacijos priemonės (spaudoje, interneto portaluose, radijuje, socialiniuose tinkluose, išlaikant pirkimo sąlygose numatytas proporcijas), jų siūloma apimtis, transliavimo intensyvumas, periodiškumas. Priemonių siūloma apimtis, transliavimo intensyvumas, periodiškumas kiekybiškai pagrįstai leidžia užtikrinti vykdomos sklaidos nuoseklumą, papildomumą, rezultatams pasiekti pakankamą matomumą. Priemonių plano projekte tiksliai ir pagrįstai suformuluoti (įskaitant, bet neapsiribojant): kampanijos „Rinkis gyvenimą“ siūlomi tikslai, siektini rezultatai ir numatomi jų matavimo mechanizmai, planuojami pasiekiamumo rodikliai. Pateiktas preliminarus Plano įgyvendinimo grafiko projektas yra logiškai ir racionaliai sudarytas, pagrįstai leidžia užtikrinti nuoseklų, kokybišką ir savalaikį Plano įgyvendinimą.</p>	10		
3.2.	<p>Biudžetas iš dalies aiškus, realiai suplanuotas, ne visos siūlomos išlaidos yra tiesiogiai susijusios su planuojamų veiklų įgyvendinimu. Priemonių plano projektas paraiskoje išdėstytas suprantamai. Jame išdėstytos siūlomos integruotos komunikacijos priemonės (spaudoje, interneto portaluose, radijuje, socialiniuose tinkluose, išlaikant pirkimo sąlygose numatytas proporcijas), jų siūloma apimtis, transliavimo intensyvumas, periodiškumas. Tačiau trūkta nuoseklumo,</p>	5		

	papildomumo, pagrįstumo, ar bus pasiektas rezultatams pasiekti pakankamas sklaidos matomumas. Priemonių plano projekte suformuluoti: kampanijos „Rinkis gyvenimą“ siūlomi tikslai, siektini rezultatai ir numatomi jų matavimo mechanizmai, planuojami pasiekiamumo rodikliai, tačiau yra neesminių trūkumų. Pateiktas preliminarus Plano įgyvendinimo grafiko projektas yra logiškai sudarytas, nekelia abejonių dėl tinkamo Plano įgyvendinimo			
3.3.	Biudžetas neaiškus, realiai nesuplanuotas, išlaidų ir laukiamų rezultatų santykis nėra pagrįstas. Priemonių plano projektas glaustas, jame nėra išdėstytos siūlomos integruotos komunikacijos priemonės (spaudoje, interneto portaluose, radijuje, socialiniuose tinkluose, tačiau pirkimo sąlygose nurodytos proporcijos nėra išlaikytos), jų siūloma apimtis, transliavimo intensyvumas, periodiškumas. Iš pateiktos informacijos kyla abejonių dėl siūlomų priemonių įgyvendinimo galimybių, papildomumo, pagrįstumo, rezultatams pasiekti pakankamo sklaidos matomumo. Priemonių plano projekte nėra suformuluoti: kampanijos „Rinkis gyvenimą“ siūlomi tikslai, siektini rezultatai, numatomi jų matavimo mechanizmai ir planuojami pasiekiamumo rodikliai	0		
4.	Projekto poveikis ir pasiektų rezultatų efektyvumas (poveikio mastas, įskaitant kiekybinius ir kokybinius pokyčius tikslinėms projekto grupėms):	0-5		
4.1.	Numatyti aiškūs, išmatuojami ir vertinami rodikliai, rodantys poveikį tikslinei grupei	5		
4.2.	Numatyti iš dalies aiškūs, išmatuojami ir vertinami rodikliai, rodantys poveikį tikslinei grupei	3		
4.3.	Numatyti neaiškūs, neišmatuojami rodikliai ar nenumatytas poveikio tikslinei grupei vertinimas	0		
Bendras balų skaičius: (maksimalus balų skaičius – 50)				

Pažymėkite (X):	Taip	Ne*
Ar projektas atitinka Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybos patvirtintą einamaisiais metais finansuojamų projektų prioritetą, veiklą ir priemonę?		

*Jei pažymėtas atsakymas „Ne“ projektas nevertinamas.

Vertintojo išvada, siūlymai, komentarai:
--

Vertintojo rekomenduojama projektui skirti Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšų suma: _____ Eur.

Vertintojas:

_____
(Vertintojo unikalus identifikacinis Nr., parašas, data)